UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

ne &c. Itē ſecundū Bar.in l.de minore,§.tormēta,ff. de qō.† fama publica, ſeu infamia, q̄ habet ortū à facto, dr̄ ſufficiēs indiciū ad torturā, ſed homicidium præcedens dr̄ inducere infamiā, quæ habet ortū à facto, hoc eſt à primo homicidio ad tradita per Bal.in d.auth.ſed nouo, ergo &c. Itē † quæ indicia ſufficiāt ad torturā, eſt in arbitrio iudicis, vt dixit Alē.in d.l. ſi poſt Bar. Qualitas † ēt præcedentis uitæ facit indiciū ꝯ aliquē, ut iudex poſſit illū ad torturā ponere.l. non oēs, §.à barbaris.de re milit.c.in iuuentute de p̄ſumptio: & ibi canon. & Alex.in d.l.fi.in apoſt.magna. Præterea † ad probandū actū hominis, ut homicidiū, uel aliud graue delictū, indiciū dr̄, quod ex frequentia cōtingit, quia quod frequenter, & facilè cōtingit adeſſe, facit inditiū graue Bal.in l.non hoc in ſi verbis, C.vnde legi. Alex.in d.l.fi.ff.de qō. Ergo ex frequentia Ioannis, qui aliud homicidiū cōmiſit, fit graue inditiū ꝯ ipſum concurrentibus alijs, ꝙ poſſit ad torturā poni; plures.n. teſtes deponunt Ioannē percuſſiſſe à latere poſteriori ſuper capite dictū ſer Lucā, itē quā plures alij teſtes fuerunt examinati ſuper mala uita, & fama ipſius, ergo ꝯcurrente infamia, q̄ contra fuit ꝯ ipſum de primo homicidio, & ꝯ ipſum remanſit ēt poſt liberationē, debet eſſe ſufficiens indiciū, ut poſſit torqueri ſuper homicidio cōmiſſo in perſonā d.ſer Lucæ, de quo ipſe Ioannes fuit inquiſitus, per tex.in d.c.1.cū gl.de cleri. percuſ. ¶ Rurſus dictus Ioannes habuit gratiā aſſerendo, & narrando ſe habuiſſe pacē ab hæredibus, itē tacendo, ꝙ ex forma ſtatutorū ciuitatis Bononiæ quis non poterat rebanniri, niſi prius habuiſſet pacē ab oībus hæredibus occiſi, & ꝙ ipſe ſolū habuerat pacē ab vno ex hæredibus, & non ab oībus, q̄ ſi fuiſſent expreſſa, Papa non conceſſiſſet, ſeu ſaltē non ita facilè, & iō gratia ſibi cōceſſa ſuper reſtitutione debet dici ipſo iure nulla adeo, vt ſuper illa ſe fundare nequeat c.ſuper literis, & ibi doc. oēs extra de reſcr. Pręterea Papa, † qui cōceſſit gratiā reſtitutionis, illā conceſſit ſub certa conditione per uerba importantia conditionē, & conſequenter formā iuxta ea, quæ habentur per Fel. in c. cū dilecta de reſcr. & p̄ Alex. & alios in l.1. ff. de lib. & poſth. q̄ forma & conditio debuit verè, propriè, & in forma ſpecifica adimpleri, alioquin reſcriptū, ſeu gratia non potuit ſortiri effectū, vel ſaltē eius effectus reſolui debuit, vt in locis allegatis, & in l.mæuius, & in l.qui hær.ff. de cond. & demon. cū ſi. † forma aūt, & conditio fuit, videlicet ſi ipſe pacē habuerit ab hæredibus, & ſic ab oībus hæredibus, tum quia ſermo pluralis in pluribus propriè verificatur.l. ubi numerus, ff. de teſti. & iō hæc conditio debuit adimpleri à pluribus hæredibus, nō aūt ab vno tm̄ ex pluribus, tū quia verba indefinita hæredibus oēs hæredes cōpræhendunt, tū quia de iure cōi neceſſe eſt, vt quis habeat pacē ab oībus hæredibus, ut concludūt doct. magis cōiter in l.4.§.cato, ff. de uerb.oblig. circa fin. Nec obſtat, ꝙ qn̄ plures ſunt hæredes, quorum alter ſit fœmina, ſatis ſit habere pacem à maſculis, vt videtur voluiſſe Imo. veluti refert Aret. ex mente Ang. in l.pro hęrede, §. ſi ſepulchri, ff. de acq. hæred. quia illud dictū eſt valde dubium, nā docto. magis cōiter tenent contrarium, ꝙ debeat haberi pax etiā ab hærede fœmina, ut in d. §. ac etiam in d. §. cato: ſecundo reſpondeo, ꝙ poſito illud dictum poſſe de iure communi procedere (quod negatur) tamen ſecus eſſet in terminis noſtris, quando eſſet facta gratia, ſeu reſtitutio ſub hac forma, & conditione, ſi habuerint pacem ab hæredibus occiſi, quia tunc non ſatis eſſet habere pacem à maſculo, niſi etiam haberetur à fœmina hærede per ea, quæ dicta ſunt &c.

Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Crimen per duos teſtes conteſtes de viſu directè probari dicitur, & quomodo de viſu deponere debeant nu. 10.*

2 *De crimine per confeſſionem inquiſiti notoriè conſtare dicitur.*

3 *Facta in, & ſuper porta eccleſiæ dicūtur facta in eccleſia ad effectū puniendi illa ēt tanquam facta in eccleſia: Contra nu. 20.*

Et quomodo prius dictum intelligatur nu. 26.

4 *In eccleſia fieri prohibitum cenſetur etiam prohibitum fieri in atrio, uel porticu illius, et circum circa per quadraginta paſſus, & punitur perinde, ac ſi in eccleſia factum foret: & quomodo hoc procedat, nu. 32.*

5 *Aggrediens aliquem in hoſtio, uel ante hoſtium, uel in porticu domus punitur ex ſtatuto puniente aggredientem aliquem in domo ſua: contra nu. 20.*

Quod declaratur nu. 35.

6 *Teſti valde amico, domeſtico, & familiari, in criminalibus, in quibus pęna ſanguinis eſt imponenda, non eſt credendum.*

7 *Teſti infami non eſt credendum.*

8 *In pœnalibus interpretatio eſt in benigniorem partem facienda.*

9 *Ad condemnandum quem de crimine in pœna corporali plures teſtes de viſu requiruntur, & quales eſſe debeant.*

11 *Teſtis vnus idoneus de viſu, & cōfeſſio facta in tormētis ſine perſeueratione nō facit plenā, & directā criminis probationem.*

12 *Teſtis de auditu alterius deponens non concludit.*

13 *Verba ſemper ad proxima ſunt referenda, maximè quando referendo ad remota reſultaret delictum, & abſurdum.*

14 *Veriſimile quod non eſt, dicitur eſſe falſitatis imago.*

15 *In pœnalibus, et odioſis verba ſunt verè, et propriè intelligenda.*

16 *Prouiſio puniens inſultantem in eccleſia, non comprehendit inſultantem in porta eccleſiæ.*

17 *Eccleſia quid ſit.*

18 *Eccleſiæ appellatione in materia pœnali non comprehenduntur parietes, quibus locus ille ſacer circundatur.*

19 *In flumine factum non dicitur, quod fit in ripis.*

20 *Statutum puniens aliquem inſultantem in domo ſua non comprehendit illum, qui in porta domus inſultauit, ſecus eſt in inſultante intra portæ clauſuram; ſecus eſt etiam ſi ſtatutum puniret inſultantem ad domum ſuam nu. 35.*

Porta domus licet ſit de domo, non tamen eſt in domo.

21 *De domo, & eccleſia multa ſunt, quæ ſiunt extra domum, non autem in domo, & nu. 34.*

22 *In odioſis, et pœnalib. caſus mixtus nō cōprehēditur ſub ſimplici.*

23 *In porta eccleſiæ qui eſt, non dicitur in eccleſia, nec extra eccleſiam, ſed partim extra, & partim intus, & nu. 25.*

24 *Dictio in quando ſtet pro intra, & locum interiorem, non autem exteriorem comprehendat.*

25 *In hoſtio, ſeu porta factū non dicitur factum in domo nec extra.*

26 *Ioan. And. in addit. ad Spec. in rub. de immunit. eccle. in fin. uer. declaratur.*

27 *Interpretatio ſtrictior, magisq́; propria eſt facienda, ubi agitur de pœna ſanguinis, & probationes clariores eſſe debent.*

28 *Reus confeſſionem ſuam dubiam declarare poteſt.*

29 *Verbum à quocunque prolatum in iudicio intelligitur ſecundum intentionem ipſius proferentis.*

30 *Confeſſio dubia poteſt per cōfitentem declarari, & interpretari.*

31 *Cōfeſſus pōt ob errorē ſuā confeſſionem reuocare, & corrigere.*

33 *Eccleſia eſt quid principale, & ſeparatum ab atrio, cimeterio, & porticu, & in quibus parificentur.*

35 *Bart. in l. meminiſſe, ff. de off. procon. declaratur.*

EPITOME.

Statutum pęna amputationis manus puniens euaginantem enſem, ſeu aliquem inſultantem in eccleſia, non comprehendit euaginantem, & inſultantem, in & ſuper porta eccleſię.

CONSILIVM CLXXVII.

Extat prouiſio, ſeu bannū huius tenoris, *Chi in Chieſa caccierà mano all'armi, ouero farà inſulto alcuno con arme, anchor che nō lo percoteſſe, caderà in pena di eſſergli tagliata la man deſtra &c.* Modo inquiſitus fuit do. Auguſtinus, ꝙ in eccleſia

eccleſia S.Stephani enſem euaginauerit, & inſultũ
contra do. Antonium fecerit, illumq́; vno ictu ſu-
per ſpatula ſua percuſſerit. Et de euaginatione enſis
in eccleſia, ac de inſultu, & percuſſione probatum
fuit per duos teſtes, uidelicet per Ioannem Domini
cum, qui dixit, *& coſi ſeguitammo il cammino per entrare in
ſan Stefano intendendo di ſe, & del detto M. Antonio, & giun
to che fu alla porta di detta Chieſa, M. Antonio dette delle ma-
ni nella porta per ſpingerla, & aprirla, per entrar dentro, &
in queſto viddi M. Agoſtino Hercolani farſi all'incontro di det-
to M. Antonio sfodrando la ſpada, & con quella li menò, & lo
colſe in vna ſpalla dicendo &c.* per quod dictum conſtat,
ꝙ & euaginatio, & inſultus, & percuſſio facta fue-
runt in dicta eccleſia S.Stephani ſuper, ſeu intra por
tam illius eccleſiæ, ergo puniendus eſt, quia in eccle
ſia hoc videtur feciſſe, per Ioan. Andr. in addit. ad
Specul. in rubrica de immunitat. eccle. Alius teſtis
Matthæus Beccharius depoſuit, *che ſeguitammo il cam
mino verſo la detta Chieſa, intendendo di lui, & del detto M.
Antonio, & giunto che fu M. Antonio alla porta di detta Chie-
ſa per entrare, vno che portaua vno ſcuffiotto d'oro in teſta, &
vna ſpada nuda, ſe gli fece incontro, & li menò con detta ſpada
nuda in vna ſpalla &c.* per quod dictum ſimiliter appa-
ret probatum fuiſſe de euaginatione, de inſultu, &
percuſſione factis per do. Auguſtinum contra dom.
Antonium in porta, ſeu intra portam dictæ eccleſię
per ea, quæ voluit Bar. in l. meminiſſe, ff. de offi. pro-
conſul. & conſequenter per duos teſtes conteſtes de
viſu probata fuerunt contenta in inquiſitione for-
1 mata contra do. Auguſtinum: quia † per duos teſtes
conteſtes de viſu crimen directè probari dicitur. l.
qui ſententiam, & l. cum reis, C. de pęnis, glo. in l. ſi
quis, C. de cuſto. reo. cum ijs, quę habentur in l. fi. ff.
de qõ. per Bart. & Alex. in l. fi. ubi Paul. poſt Barto. &
Bal. C. de probatio. c. in omni de teſtib. & ultra dicta
illorum teſtium ipſe dominus Auguſtinus conſtitu
tus coram domino Auditore confeſſus fuit ſe aſcen
diſſe gradus portæ eccleſię S. Stephani, & exiſtentẽ
ſuper illis vidiſſe do. Antonium, & contra illum en
ſem euaginaſſe, & admenaſſe, ex qua confeſſione
ſua clarè dicitur conſtare de euaginatione, & inſul-
tu contra dictum do. Antonium per do. Auguſtinũ
factis, & conſequenter de omnibus in dicta inquiſi-
tione contentis: ex quibus poteſt pœna manus dex-
2 træ imponi, † cum per confeſſionem inquiſiti de cri
mine notoriè conſtare dicatur, l. ſi confeſſus. ff. de
cuſto. reo. & ibi Bar. Innoc. in c. qualiter & quando
3 il 2. de accuſat. c. 1. & 2. de accuſat. in 6. Et † licet præ-
dicta probentur facta fuiſſe in, & ſuper porta dictæ
eccleſiæ, tamen illa ẽt ad effectum puniendi, tanquã
facta in eccleſia, cenſenda ſunt facta in eccleſia, per
ea, quæ in ſimili voluit Bart. in l. quod ait §. 1. ff. de a-
dult. Bal. in l. quicunq; in 1. col. in fin. C. de ſer. fugit.
nam quando initium, & finis delicti ſunt illicita at-
tenditur initium delicti, quamuis fuiſſet in loco per
4 miſſo conſumatum. Præterea † prohibitum fieri in
eccleſia cenſetur etiam prohibitum fieri in atrio,
vel porticu eccleſiæ, vel circum circa per xl. paſſus,
vt in c. ſicut antiquitus, c. ſi quis in atrio, c. ſi quis, c.
quiſquis 17. q. 4. c. nulla, & ibi gl. 12. q. 1. & dicit Bar.
5 in l. meminiſſe, ff. de off. proconſ. † ꝙ ſi ſtatutum pu
niat aliquem aggredientem in domo ſua, ſi aſſalie-
rit illum in hoſtio, vel ante hoſtium, uel in porticu,
erit puniendus, idem voluit Spec. in tit. de iniurijs,
§. 1. verſi. pone in ſtatuto. ¶ Præmiſſis tñ non obſtan
tibus, contrarium puto uerius eſſe, ꝙ dictus do. Au-
guſtinus non ſit puniendus pœna manus, de qua in
dicta prouiſione, primo quia non reperitur plenè,
& ſufficienter probatum, ꝙ euaginatio enſis, & in-
ſultus facti fuerint in eccleſia, qm̃ aſſumendo dictũ

primi teſtis, hoc eſt Ioannis Dominici, dic...
6 dem non eſſe adhibendam, † cum ipſemet...
ac etiam per plures teſtes probatum fuerit, q...
ſtis ante delictum, & tempore dicti aſſerti d...
poſtea fuit, & eſt magnus amicus, domeſticus...
miliaris d. do. Antonij, ergo talis eſt, cui in cr...
libus, in quibus eſt imponenda pęna ſanguini...
eſt credendũ, per ea, quę habentur. in l. pen. ff...
7 ſti. l. ẽt C. eo. ti. Item † ipſe teſtis dixit ſe fuiſſe...
tũ de crimine ſogdõmiæ, & de illo ꝯ eũ proc...
fuiſſe, vt ex dictis teſtium pro parte dom. Au...
examinatorum etiam conſtat, ergo illius te...
niũ non eſt recipiendũ, quia eſt infamis. l. cũ...
de adult. & arg. tex. cum ibi not. in c. teſtimo...
ſuper eo, & c. præſentium cum ibi not. extra...
l. 4. in princ. ff. eo. ti. Alius teſtis nomine Ma...
repetitus depoſuit ſe eſſe amicum familiarem...
meſticum d. Do. Antonij, ac cum illo die, n...
conuerſari conſuetũ eſſe, ergo &c. Dixit ẽt ſe...
diſſe præfatum Do. Auguſtinũ euaginaſſe e...
eccleſia, vel extra illam, ſed ꝙ vidit ſolum e...
bere enſem euaginatum ꝯ præfatum do. A...
& conſequenter ex dicto ſuo non infertur...
tas delicti, ꝙ do. Auguſtinus in eccleſia eu...
ginauerit, & in illa inſultum fecerit, & licet...
examine dixerit, *che giunto ditto meſſer Antoni...
di detta Chieſa per entrare, vno, che portaua vno ſcuf...
in teſta, & vna ſpada nuda, ſe li fece incontra, & gi...*
tamen ipſe teſtis non dicit, ꝙ habens en...
dum ſe obuiam in eccleſia fecerit d. do. An...
ideò põt, & debet intelligi, ꝙ habuerit en...
dum, & obuiam ſe illi fecerit extra locum p...
tum, & ſic extra, & propè eccleſiam arg. l. me...
pro ſocio; & in terminis habetur per Bar. in l...
lum, §. ſed & reprobari, ff. de noui operis nu...
per Abb. in c. in præſentia in notabilibus, ubi...
no legendo plenè declaraui, extra de proba...
quibus infertur, ꝙ quãuis teſtis prędictus, ac...
dixerint de uiſo ſuo, ꝙ do. Auguſtinus habue...
ſem euaginatum, & inſultum fecerit contra d...
tonium, non tamen dicunt ſe vidiſſe illum in...
ſia euaginaſſe, nec inſultum feciſſe, ſed ſolum...
Antonio obuiam uenire, interim dum ipſe do...
tonius eccleſiam ingredi volebat, & huic dicto...
tur concordare dictum Do. Auguſtini, illiusq;...
8 declaratio. Quare † cum ſimus in pœnalibus...
bus eſſet pœna ſanguinis imponenda, deberet...
terpretatio in benigniorẽ partem c. in pęnis de...
iur. in 6. cum ſi. quia proniores debent eſſe iu...
in dubijs ad abſoluendum, quã ad condẽnand...
ctũ in fi. & ĩ l. fauorabiliores, ff. de reg. iu. & dicit...
9 de Caſt. ibiq́; Bal. in l. fi. C. de probatio. ꝙ † ad co...
nandum quem de crimine in pœna corporali...
runtur plures teſtes de uiſu, qui ſint conteſtes...
ceſſario concludant, ac idonei, & omni excep...
maiores, adeò ꝙ conſanguinei, amici, & dome...
ipſius offenſi non dicentur eſſe idonei, ut ibi p...
text. & in §. item teſtes 4. q. 3. not. in c. repellan...
tra de accuſa. ubi gl. Abb. & alij, & eſt tex. optim...
c. cum oporteat eo. tit. ubi conuerſantes cum...
cis, ſequaces, & domeſtici non ſunt idonei te...
conuincendũ aliquem de crimine, pro quo e...
na corporalis imponenda, &, vt voluit Gand. i...
tractatu de maleficijs, quẽ refert & ſeqtur Pau...
10 fi. † teſtes, q volunt crimen directè, & uerè pro...
debent deponere cõcludẽter de viſu, nec ſuffic...
ꝙ deponerẽt de indicijs proximis, & delicto p...
quis, niſi ad effectum torquendi, qm̃ ẽt quod e...
nulla inditia propinqua, tñ non ſufficerent ad...
11 demnandũ, immo † ſi extaret unus teſtis ido...

de uiſu, & cōfeſſio facta, & extorta in tormentis ſine
perſeueratione, nō facerēt plenam, & directam pro
bationem, ſed uehementer adminicularētur ad tra-
dita p Paul. in d. l. fi. in fi. uer. per tex. in c. fi. de ſucceſ.
ab inteſta. at in caſu occurrenti concludenter etiam
per unum teſtem de uiſu, & ueritate delicti cōmiſſi
in eccleſia non conſtat, nec etiam ex confeſſione d.
do. Auguſtini apparet, ut infra ſtatim dicet, igitur.
¶ Animaduertendū eſt etiam, ꝙ prefatus Mattheus
teſtis non dicit, ꝙ do. Auguſtinus fuerit ille, qui eua
ginauerit, aut inſultum fecerit contra do. Antoniū,
ſed quidam, qui habebat ſcuffiotum aureum in capi
te, & ꝙ ex poſt dici audiuit fuiſſet do. Auguſtinū, † &
ſic deponit de auditu alterius, quæ depoſitio nō con
cludit ad not. per Paul. in d. l. fi. & optimus eſt tex. cū
glo. in c. quoties, & in c. licet extra de teſtibus. ¶ Alij
teſtes examinati pro parte curiæ nihil concludenter
probant cōtra præfatum do. Auguſtinum, immò po
tius pro illo, & ad eius fauorem, ſi rectè illorū dicta
cōſiderentur, quę aliter non referro, quia Excell. do.
Iudex melius videre poterit. ¶ Quòd autem ex con
feſſione facta per do. Auguſtinum coram Magnifi-
co do. auditore nullo modo conſtet de enſis euagi-
natione, & inſultu facto in eccleſia, ex infra dicēdis
clariſſimè demonſtrabo; Nam in primis conſidero
illa eius verba, *& coſi io ſtato alquanto in detta Chieſa, della*
quale partendomi, & ſalito li ſcalini della porta di detta Chieſa,
uiddi detto meſſer Antonio, qual ueniua uerſo detta porta, &
quando lui mi uidde, ſubito ſi fermò uoltandoſi uerſo certi, che
erano con lui, & fece uiſta, ouero ſegno di voler cauar fuora
la ſpada, mettendoui la mano ſuſo, & io all'hora sfodrai la ſpa-
da, mentre che lui fece detto effetto, cioè di metter mano ſuſo
la ſpada, moſtrando di uolerla cauar fuori, & gli menai uno
colpo, &c. Nam ex uerbis prædictis benè infertur, ꝙ
poſtquam do. Auguſtinus aſcenderat gradus portæ
eccleſiæ, ipſe uiderit do. Antonium, non autem, ꝙ
ſuper illis gradibus enſem euaginauerit, & inſultū
fecerit, quia illa uerba *partendomi, & ſalito li ſcalini della*
porta ad uiſum duntaxat referuntur, & ſic ad proxi-
ma, & non ad remota contenta ſub diuerſa oratio-
ne, uidelicet ad enſis euaginationem, & inſultum
factum contra do. Antonium, quæ facta fuerunt, nō
in, & ſuper gradibus dictæ portæ, ſed extra portam,
vt ex declaratione facta ex poſt facto per do. Augu-
ſtinum apparet; cui declarationi ſtandum eſt, vt in-
fra dicetur, per ea, quæ habentur per Bar. & alios, in
l. talis ſcriptura in fi. ff. de lega. 1. & per Abb. & alios,
in c. cum ſpeciali, de appella. ubi † verba ſunt ſemper
referenda ad proxima, & maximè quando ſi relata
eſſent ad remota, reſultaret delictum, & abſurdum;
& hoc uerum eſſe eſt ueriſimile, quoniam cum ipſe
do. Auguſtinus animo recedendi de dicta eccleſia,
& exeundi aſcenderit iam gradus portæ eccleſiæ, &
poſt illorū aſcenſum uiderit tot geſta, & facta à do.
Antonio, antequam enſem euaginauerit, eſt dicen-
dum, ꝙ inter aſcēſum graduum, & euaginationem
enſis ipſe do. Auguſtinus vlterius extra portam pro
ceſſerit, & portam illam exiuerit, ex quo gradus il-
los aſcendit non animo ſtandi ſuper illis, ſed recedē
di de dicta eccleſia, & alio eundi extra illam, quod
etiam dicendum eſt, quoniam ſi do. Antonius con-
ſtiterat in uia publica ante portam eccleſiæ, non po-
tuiſſet do. Auguſtinus illum percutere, niſi ulterius
proceſſiſſet, & portam exiuiſſet, & maximè, quia, ut
mihi in facto præſupponitur, ſuper gradibus dictæ
portæ tūc extabant duæ clauſuræ, quibus porta clau
debatur, quæ clauſuræ ferè omnes gradus, & groſſi-
tiem parietis dictæ portæ occupabant; Vnde impoſ
ſibile fuiſſet dicto do. Auguſtino propter impedi-
menta dictarum duarum clauſurarū in ultimo gra-
du, & in porta dictæ eccleſiæ enſem euaginare, & in-
ſultum cōtra dictum do. Antonium facere: & ſic ex
prædictis nō uidetur eſſe ueriſimile, ꝙ in dicta porta
poſt aſcenſum graduum ipſe do. Auguſtinus euagi-
14 nauerit enſem, & † quod nō eſt veriſimile, dicitur eē
quædam falſitatis imago Bal. in l. 1. C. de ſer. fugit. l.
ob carmē, cum ibi not. ff. de teſti. c. præterea c. in lite
ris de teſti. l. nō eſt ueriſimile, ff. quod metus cauſa.
Prętérea præſuppoſito etiam, abſque tamē ueri prę-
iudicio, ꝙ dictus do. Auguſtinus in porta hoc eſt ſu-
per gradibus portæ exiſtens enſem euaginaſſet, ad-
huc dico, ipſum nullo modo pęna manus puniēdū
15 eſſe, quia uerba prouiſionis prædictæ, † quæ verè, &
propriè ſunt intelligenda, cum pœnalis ſit, & odio-
ſa, c. odia, c. in pœnis, de re. iu. in 6. l. cū quidam, ff. de
liber. & poſthu. l. interpretatione, ff. de pęnis, l. factū
in fi. ff. de re. iu. c. in noſtra, extra de iniurijs, & dānis
datis, Abb. & alij doct. in d. c. in præſentia in prin. 1.
gl. quando tractant, an appellatione filiorū in pœna
libus, & odioſis cōprehēdatur filius naturalis, Alex.
poſt Bar. in l. ex facto, § ſi quis rogatus, ff. ad trebell.
illa non dicuntur cōprehēdere hūc caſum, nā proui
16 ſio † comprehendit, & punit euaginātes enſem in ec
cleſia, & in illa inſultantes, ſed ille, qui in porta eua-
ginauit, in materia pœnali, & odioſa non dicitur in
17 eccleſia euaginaſſe, quoniā † eccleſia, ut declarat Io.
de Ana. poſt gl. fi. in c. fi. ne prælati vices ſuas, dicitur
locus ſacer ambitu murorū circundatus, ut etiā vo-
18 luit Bal. in rub. C. de ſacroſ. eccl. adeò ꝙ † parietes, q-
bus circundatur, in materia pęnali nō cōprehendū-
19 tur, ut in l. 1. §. in publico iūcto, §. ripa, ff. de flum. † nā
flumen dicitur locus, per quē aqua decurrit, q ripis
continetur, & tñ non dicitur in flumine factū, quod
fit in ripis, ſed quod fit ī ipſa aqua, & alueo fluminis;
& dicit Bar. ī l. 1. §. interdictū hoc, ff. de cloacis, & in
20 d. l. 1. §. in publico, ſeu in §. flumine, † ꝙ ſi ſtatutū pu-
niat aliquem inſultantē in domo ſua, nō cōprehen-
dit illū, qui inſultauit aliquem in porta domus, qm̄
licet porta ſit de domo, non tñ eſt in domo, idē vo-
lunt Alex. & cōiter alij, doct. poſt Bar. in l. cætera, §.
hoc ſenatus, ff. de lega. 1. hoc idem voluit Bal. in l. il-
le caſus, in ult. col. ff. de libe. & poſth. ibiq; Alex. &
Mod. & Alex. qui ſeqtur Bar. in l. pleriq; ff. de in ius
uocā. ubi inquit, ꝙ factum in hoſtio, ſeu porta extra
clauſuram hoſtij nō dicitur factū in domo, & ideò
qs non eſſet puniēdus pœna facientis aliquid in do-
mo, ſecus ſi id factum foret intra clauſuram, ſicut di
ſtinguit Bar. in locis alleg. maximè in d. l. 1. §. interdi
ctum, quem omnes doct. ſequūtur, & Alex. in locis
allega. plures allegat, quos longum eſſet referre, cū
21 uideri poſſint; † multa enim ſunt de domo, quæ fiūt
extra domū, nō autem in domo, vt porticus, atriū,
limen, porta, ſeu hoſtium, dummodo hæc ſint extra
clauſurā portæ, & hoſtij ad tradita per Bar. in d. l. cæ
tera, §. hoc ſenatus iunctis iis, quæ ēt dixit in d. l. 1. §.
interdictum, ff. de cloacis, & in d. l. 1. § flumine publi
co, ff. de flum. ſed, ut aſſeritur, do. Auguſtinus in por
ta, ſeu in gradibus, vel ſuper illis extra clauſurā por-
tæ enſem euaginauit, ergo nō in eccleſia, ſed extra,
quāuis porta, ſeu gradus illius ſint de eccleſia, nō tñ
in eccleſia, vt ſupra, & in §. ſed ſi ab hoſtibus inſtit. q
bus mod. ius patr. pot. ſoluitur. ¶ Tertio p̄dicta cor-
22 roboro ſic arguēdo, † in odioſis, & pœnalibus caſus
mixtus ñ ꝯtinetur ſub ſimplicibus Bar. Alex. & oēs,
in l. 2. in prin. ff. de uerborū obliga. ſed † qui in porta
23 eſt, non dr̄ in eccleſia, nec extra eccleſiā eſſe, ſed par
tim extra, & partim intus, vt eſt gl. ſingularis in c. cū
ſanctam in uer. uir ergo de pęnit. diſt. 2. ergo vbi agi
tur de puniendo aliquem, id, quod factū fuit in por-
ta, nō dicitur factum ſimpliciter in eccleſia, nec ex-
tra

tra,& ſic iſte eſt caſus mixtus,igitur nõ debet cõpre-
hendi ſub ſtatuto puniente illũ,qui in eccleſia vulne
rauit, aut euaginauit, ſeu inſultum fecit. ¶Quarto
24 †quãdo dictio in nõ cõpoſita iungitur ablatiuo, de-
notante,& ſignificante locum,puta quia dictũ ſit, in
domo,& in eccleſia &c. tunc ſtat pro intra, & com-
prehendit locum interiorem,& non exteriorem do
mus,ſeu eccleſiæ,& hoc uoluit,Bart.in l.gallus,§.ille
caſus,ff. de liber.& poſthu.per tex.in d.l.1.§. in publi
co flumine,ff.de flumi. quẽ doctores cõmuniter ibi,
& alibi ſequuntur,& per Bar.in l.fi.in fi.prin.C.de iis,
qui ad eccleſiam confugiunt;ſed prouiſio,de qua ſu
pra,loquitur per hæc uerba,*chi in chieſa caccierà mano al-
l'armi,ò farà inſulto &c.*ergo ſumus ĩ caſu doctrinę Bar.
25 & aliorũ;&†dicit Bal.in l.data,opera in 8. col. uerſi.
quintũ prædicamentũ,C.qui accuſare nõ poſſunt,ꝙ
qui in hoſtio eſt,uel aliquid in hoſtio commiſit,non
dicitur illud feciſſe in domo,nec extra, ad tradita, ꝑ
gl.in d.ca.cum ſanctã,& ideò inſultus,ſeu maleficiũ
factũ in hoſtio,non dicitur uerè cõmiſſum intra,nec
extra,quoniã in domo,ſeu in eccleſia uerè dicitur fa
ctũ,qđ factum fuit intra parietes, iuxta illud in cam-
po curro,ſi ſis,benedicis,in illo,ſi ſis exterius,in cam
pum ſit tibi curſus,ut ibi per Bal.Ergo in caſu occur-
renti,in quo agitur de pęna corporali, & in quo uer-
ba ſunt propriè,& uerè intelligenda,ut ſupra,euagi-
natio enſis,ſeu inſultus,non dicitur uerè factns in ec
cleſia, ex quo factus in porta eccleſiæ aſſerit̃. ¶Nec
aduerſatur id,qđ uoluit Io.An.in add.ad Spe.in rub.
26 de immuni.eccle.in fi.uerbis,ꝙ†ipſe loquitur quan-
do pro inſultu facto in eccleſia eſſet imponenda pę-
na leuis pecuniaria, nã tunc delictũ committens in
porta punitur,ſecus ſi eſſet imponẽda pœna grauis,
hoc eſt corporalis, & ſanguinis, quia etiã quod leuis
eſſet,illa eſſet maior quacunq; pecuniaria etiam gra
uiſſima,l.in ſeruorũ,in fi.ff.de pęnis,& ratio diuerſi
27 tatis eſt,†nam quando agitur de pęna ſanguinis,ſtri
ctior,& magis propria eſt facienda interpretatio, &
clariores debent eſſe probationes, ut habentur, in l.
fi.C.de proba.ubi latè,per Bar.Bal.Salicet.& Paul.de
Caſt.cum aliis vulgaribus.¶Quo uerò ad id,qđ pro
cõſtanti ſupra præſuppoſui, quod dominus Auguſti
nus reſponſionẽ ſuã dubiã potuerit declarare, dũ cõ
feſſus fuit,ꝙ ſtatim quo gradus portæ dictæ eccleſiæ
aſcendit, & reliqua, quæ in eius confeſſione haben-
tur,quæ dubia ſunt,an hæc ſolum ſint referẽda ad ui
ſum,hoc eſt ad id,quod ipſe dicit ſe uidiſſe do. Anto
nium, an etiam ad enſis euaginationẽ, & propterea
cum hæc confeſſio poſſit ad vtrumque referri, ipſe
do. Auguſtinus coram iudice hanc ſuam dubiam re
ſpõſionem declarauit, quòd intellexit, vt referretur
ad uiſum tantum,non autem ad enſis euaginationẽ,
28 prout ueroſimilius intelligi debebat,†quòd hanc di
cti ſui declarationem de iure facere potuerit,oſtẽdi-
tur primo,nam qui declarat,nihil de nouo facit, ſed
id,quod uelatũ, & obſcurum erat, detegit l. hæredes
palam, §.ſi quis poſt de teſta. & ibi ſcrib. Præterea ꝙ
viderit do. Antoniũ, & ꝙ poſt enſem euaginauerit,
sũt diuerſa,& in diuerſis orationibus,& capitulis po-
ſita,ſumendo diuerſa capitula,& orationes, vt decla
rat Bar.in l.aurelius,§.idẽ quæſiit,ff.de libe.leg.ergo
illud,qđ ipſe dixit de gradibus portę,debet referri ad
proximũ capitulum,ut dixi, ex no.in vulgata,l. talis
ſcriptura,in fi.cum ſi. Potuit igitur de iure hanc de-
clarationem facere, ut appareat, qualiter uerba ſua
ſunt intelligenda. ¶Secundo hoc ꝓbatur ex iis,quæ
uoluit Bar.in l.ſi quis intentione ambigua,ff. de iud.
in uer.tu dicas,qui hanc regulam generalem tradit,
29 ꝙ†uerbum à quocunq; probatum in iudicio intelli-
tur ſecundum interpretationem ipſius proferentis,

idẽ uoluit,gl.in l. ueteribus, in uer.legẽ,ff.de
iñ principio, & hoc dicit eſſe ſpeciale in iudic
regulariter ſecus,l.de die,& ibi gl.ff.q ſatiſda
Bar.in l.inter ſtipulantẽ,§.ſi ſtichum,in 2.col.
30 dic,ff.de uerb.obli. ¶Tertio in terminis no
ille,q fuit cõfeſſus, ſi eius cõfeſſio ſit dubia,
declarare,& interpretari, uoluit Inn.in c.cũ
in uerbo aſſeruit extra de ſucceſſio. ab inteſt.
31 rea†ſi ille,qui fuit cõfeſſus,poteſt ob errorẽ
feſſionẽ reuocare & corrigere,ut in l. nõ fa
ibi Bar.ff.de confeſſis,& habetur,in l.error,C
ris,& fact.igno.l.de ætate.§.ex cã,& §.qui iuſſ
ad fi.ff.de interrog.actio. ergo magis illã pot
clarare,arg.d.§.ſi quis poſt cũ ibi not.& c.cu
diat de elect.in 6. ¶Nõ obſtãt ex oppoſitio a
& in primis ea,quæ ſenſit,Bart.in l.qđ ait,ff.de
quia parũ faciunt,immò ſi eius uerba rectè i
tur ibi in uer.& hoc facit ad multa,retorque
cõtra curiã,& ad fauorẽ domini Auguſtini,
ꝙ ſtãte ſtatuto, ꝙ ſi quis percuſſerit, uel inſu
aliquẽ in platea,puniatur pęna &c.modo q
pit, ſeu amplexus fuit aliquẽ, & eũ expor
plateã,ibiq; eum ꝑcuſſit,eodemq; modo,
quẽ inſultauerit in platea,illũq; fugauerit
teã, & ibi eũ percuſſerit,certè nõ punitur
tientis in platea,ut ibi uoluit Bar.quod dic
facit ad fauorẽ domini Auguſtini,qui non
uit,nec percuſſit in eccleſia, ſed extra eccl
declarationẽ ſuã,uel ſaltẽ in porta extra ec
cleſię;quo caſu nõ dicitur in eccleſia feciſſe
¶Nihil etiã aduerſatur id,qđ poſuit Bal.in d
que,C.de ſer. fug. ut inſpici poteſt. Nec refra
illa,quæ habẽtur,in d.c. ſicut antiquitus,c.
atrio,c.ſi quis cõtumax, & in c. quiſquis,17.q.
iura uidentur præſupponere,ꝙ factũ in atrio
hoſtio,aut in cimiterio,uel in porticu,ſeu in
cleſiæ propinquo per 30. paſſus cenſeatur fa
eccleſia, ſeu ad eccleſiã, & puniatur, ac ſi in e
factũ fuiſſet,omnia.n.hæc gaudent eodẽ pri
ut habetur per Archid. in d.c. quiſquis in pri
32 prædictis reſpõderi poteſt,† illa ꝓcedere quo
niendum illos, qui in eccleſia, aut locis eccl
biectis ſacrilegiũ committunt,nã Gratianus
crilegiũ eadem cauſa,& q. incipit tractare de
gio,& quid ſit uſq; ad c.ſicut antiquitus,in illo
c.incipit declarare per 21. c. quot modis dica
crilegiũ,& quõ debeat puniri,ut inqt Archi.in
cut: ſed nũquid factũ extra eccleſiã in acceſſo
connexis eccleſiæ,ut in atrio,in porticu,uel in c
terio,& in ſimilibus dicatur factũ in eccleſia,
33 intentionis illorũ iuriũ declarare,†immò ſec
Archid.in d.c.quiſquis,& ſcriben.poſt gl.in d
la 12.q.1.eccleſia dicitur eſſe principale,& q
ſe ab atrio, cimiterio,& porticu, quoniã illa
eſſe de acceſſorijs eccleſiæ: & ideò licet pari
quo ad ſacrilegiũ,& eius pęnã,tñ non quo ad
factũ in dictis acceſſoriis dicatur factum in ec
qa in eccleſia dicitur factum,quod commiſſ
intra eccleſiã,hoc eſt inter parietes,& clauſ
tæ,per ea,quæ plenè dixi ex mente doct.cõm
¶Dico etiam, quòd licet quo ad pœnam ſac
& uiolationis eccleſiæ à canone impoſitam
tur eccleſia,& eius acceſſoria, & connexa ad
per Archid.in d.c.quiſquis, tamen quo ad al
nam corporalem,& temporalem à ſtatuto
riore impoſitam contra eum ſimpliciter,
modo in eccleſia deliquerit, non debent pa
ſed uerba ſtatuti,ſeu prouiſionis uerè,propri
ctè debent intelligi, argumento eorum,
docto. in d.l.fin.C.de proba.& in l.quicunq

p̄ Bal.C.de ſer.fugit.l.interpretatione, de pęn.cū ſi. de pœna quo ad huiuſmodi pęnā ultra pęnā canonicā, nō dr̄ fieri in eccleſia, qđ factū fuit extra clauſurā in connexis, ſeu acceſſorijs eccleſię Bar.in d.l.1.§.in publico flumine, de flumi.& in d.l.1.§.interdictū, ff. de cloacis, cū alij ſupra alleg.† qm̄, & ſi illa, q̄ verè ſūt extra eccleſiā, dicātur de eccleſia, vt in iuribus ſupra allegatis nō tn̄ dicūtur in eccleſia, ut ſupra dixi, & ē optimus tex.in l.ſi.aliàs olimpico, ff.de ſeruit.vrba.p̄dio iūcta l.p̄dijs,§.ſi.ff.de leg.3.& ē de mēte Bar.in l.meminiſſe, ff. de offi.pcon.& ī terminis Im.hoc voluit in l.cętera,§.hoc ſenatus de leg.1.& per Bar.in l.lex cornelia,§.ſi tn̄, in ſi.ff.de iniur.iūctis ijs, q̄ ibi dicit Alex.ī apoſt.in ver.ad domū; p̄dicta ēt apertè ſūt de mēte Bar.in d.l.cætera,§.hoc ſenatꝰ, q manifeſtè facit differētiā inter domū, & porticū, ſeu atriū, q̄ domui accedūt, qm̄, & ſi ad domū ptineāt, & de domo eſſe dicātur, nō tn̄ in domo, adeò ꝙ factū in porticu, in hoſtio, & ſi.q̄ domui accedūt, n̄ dr̄, nec cēſetur factū i domo, ſed ad domū, & cū Bar.ibi trāſeūt doct. cōiter, Pau.đ Caſ.Im.Alex.& alij:† & hoc modo dēt
35 declarari, & ītelligi id, qđ voluit Bar.in d.l.meminiſſe, qñ ipſe loqtur, qñ ſtatutū imponeret pœnā illi, q aliquē ad domū ſuā inſultaret, ut clarè colligitur ex ſuis verbis ſequētibus, iūctis iis, q̄ voluit Alex. in verbo domū, allegādo Bar.in d.l.meminiſſe, & ī d.l.lex cornel.§.ſi tn̄, nō aūt qñ ſtatutū puniret aggrediētē aliquē in domo ſua, vt qdā libri hēnt, tū qa nō cōuenirēt ſequētia verba Bar. tū ēt quia aduerſarētur ijs, quę voluit Bar.in d.§.hoc ſenatus, cū quo alij cōiter pertrāſeunt, ut Paul.Im.& cæteri ibi, & alibi. Et hæc ſufficiant pro defenſione do.Auguſtini. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Raptus aliarum mulierum, quam uirginum, & deo dedicatarum non comprehenditur in l. raptores, C. de epiſ. & cleri.*
2 *Statutum pro eodem delicto diuerſam pęnam à iure communi, et præſertim minorem imponens dicitur in hoc ius commune corrigere, & ſtatuto, non autem uri communi ſtatur.*
3 *Receptator raptoris etiam de iure communi mitius, quam principalis delinquens, eſt puniendus.*
4 *Raptori iure canonico licitum eſt matrimonium cum muliere rapta contrahere.*
5 *Et ſequuto matrimonio, præſertim de conſenſu patris raptæ, non eſt raptor puniendus.*
6 *Raptor delinquentis quis ſit punibilis.*
7 *L.unica, C.de raptu virgi.locum nō habet, ſequuto matrimonio.*
8 *L.unica prædicta, dum receptatori pœnam capitis imponit, quomodo intelligatur.*
Pœna capitalis mentio facta ſimpliciter in pœnalibus de qua pęna intelligatur.
9 *Dictio tandummodo eſt excluſiua omnium aliorum caſuum.*
10 *Receptatores non pœna mortis, ſed arbitraria puniuntur.*
11 *Receptatores ſi à legibus, & ſtatutis puniantur, de quibus receptatoribus intelligantur.*
12 *Iudex ratione delicti non poteſt pęnam bonorum extra territorium exiſtentium imponere.*
13 *Statutum, ſeu lex imponens pœnam delicto extra ſuū territoriū commiſſo maximè contra non ſubditos non ualet, & nu. 28.*
14 *L.unica, C. de raptu virg. l.raptores, C. de epiſ. & cleri.* } *dum uolunt, quòd exceptio, ſeu præſcriptio fori non poſſit allegari, quomodo intelligatur.*
15 *Iudicij ordo, qui aliàs in inquiſitione attenditur, non requiritur in condemnando eum, cuius delictum ex ſua confeſſione cōſtat.*
16 *Incendij pœna eſt mortis etiam ex forma iuris communis.*
17 *Auctor, & caput armatæ ad uiolentiam inferendam, ſi homicidium ex illa uiolentia, & impetu, ac tumultu ſequatur, eſt pęna mortis puniendus:*
Quod declara, ut nu.21. & 27.ubi etiam, quid ſi de occiſoribus conſtet, & ubi diſtinguitur, an occiſi fuerint de aggredientibus, an vero de reſiſtentibus.
18 *Et an omues, qui in armata interuenerunt, ſi plura vulnera occiſis fuerunt illata, de occiſo teneantur, & puniantur, quāuis etiam ignoraretur, à quibus vulnera fuiſſent illata:*
Quòd declara, ut num. 21. & 27. vbi diſtinguitur, & habetur, ut ſupra proximè.
19 *Arma ſumere contra aliquos gratia iniuriam, & uiolentiam propulſandi, licitum, & conceſſum eſt omni iure.*
20 *Homicidiū non imputatur eis, qui inimicis occurrēdo gratia iniuriam populſandi, aliquos in illo impetu, & furore occidunt.*
22 *Pro defenſione rerum ſuarum, & honoris licitum eſt offendentem occidere.*
23 *Homicidium ſequutum ex facto non doloſo, quod quis aggreditur, qua pœna puniatur.*
24 *Probatio dubia non nocet; Idem eſt de confeſſione dubia.*
25 *Confeſſio rei confitentis, quòd in rixa duo à nobis fuerunt interfecti, ſi in rixa una cum eo plures aderant, eſt confeſſio dubia, & illa uerba à nobis quomodo poſſint intelligi.*
26 *Homicidium commiſſum in rixa, & multitudine, ſi non appareat uerè de percuſſore, qua pęna ſit puniendum.*
29 *Practica ſeu practicare requirit actum reiteratum;*
30 *Et idem eſt, quod uſus, & conuerſatio, ac conuerſari.*

EPITOME.

Receptatorem raptoris mulieris non pœna mortis, ſed alia minori citra mortem ex diſpoſitione tàm iuris communis, quàm ſtatutorum Bononiæ, hic demonſtratur.

Si quis armatam ecerit ad reſiſtēdum uiolentiæ inimicorum ſuorum, & duo ex iis, qui cum dictis inimicis erant, in rixa, & impetu illo fuerint occiſi, unusq; de principalibus dictę armatę fuerit cōfeſſus armatam, ac homicidia maximè per hęc verba, videlicet, à nobis in illo furore, & impetu duo fuerūt interfecti, non eſt hic confeſſus de occiſis pœna mortis puniendus: & hic plenè quomodo hæc homicidia, & qui de illis puniri debeant.

CONSILIVM CLXXVIIII.

IN hac cauſa paucis utar, tum quia res coram doctiſſimo agitur, tum quia intentionis meæ eſt ſolam ueritatem inueſtigare, vt ex infra dicendis perpendi poterit. Quod in caſu, de quo agitur, Stephanus inquiſitus de crimine raptus pęna mortis, de qua in l.raptores, C. de epiſ.& cleri.non ſit puniendus, conſtat ex
1 uerbis dictæ legis, † quæ ſolum ſibi locum uēdicat in raptu virginum, & mulierum Deo dicatarum, & cōſecratarum, ut in prin. d.l.& per totam, ergo non debet ad raptum aliarum mulierum extendi c. odio, & c.in pœnis, de reg. iur.in 6.& l.cum quidam, ff.de libe.& poſthu. An autem pęna, l.vnice, C.de rapt.virgi.puniētis receptātes raptores poſſit puniri, cū ipſe inquiſitus fuerit in iudicio confeſſus ſe dictū raptorē unà cum aliis illū comitantibus receptaſſe, certè eadem mortis pœna, qua raptores virginū puniuntur, videtur puniēdus, d.l.vnica, C.de raptu uirgi. circa fi.& arg.l.1.ff.de recepta. & in l. 1.C.de iis, qui latrones occiderūt. Contrariū tamen in caſu, de quo quæritur, verius eſſe puto, ꝙ non ſit pœna mortis puniendus, in primis, quia tanquā receptator nō eſt eadem mortis pœna puniēdus, qua principales raptores, ſeu latrones puniri poſſunt, ſed leuiori, videlicet in libris quingentis, ut cauetur ſtatuto Bononię ſub rubrica de pœna perſonam aliquam alteri ſubiectā,
2 &c.nā † ubicūque p ſtatutū imponitur alia, & diuerſa pęna à iure cōi, & præſertim minor, tūc nō ſtatur iuri cōi, quia cēſetur correctum Bal.in l.data opera, C.qui accuſare nō poſſunt, & in l.quid ergo,§.pęna grauior, ff.de ijs, q not. infam.Sali.in l.ſepulchra, C. de ſepul.uiol.& Fel.in c.cauſis, in fi.ver.de offi.dele.

† De